

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3268/2019. (X. 30.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 31.Bpkf.9661/2018/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselő (dr. Révész Dóra Katalin) útján eljárva, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Fővárosi Törvényszék 31.Bpkf.9661/2018/2. számú végzésének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg azt.
- [2] 2. Az indítványozó 2018. február 2-án feljelentést tett az országgyűlési képviselő terhelt ellen a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 227. §-ába ütköző becsületsértés vétsége miatt. A feljelentésre az adott okot, hogy a terhelt az indítványozót egy televízió közéleti műsorában „hétpróbás gazembernek” nevezte, majd a feljelentést követően a terhelt a saját közösségi oldalán a kijelentést megismételte, amire az indítványozó ismételt feljelentést tett.
- [3] Az első fokon eljáró Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a 11.Bpk.425/2018/2. számú végzésében az eljárást megszüntette. Az elsőfokú bíróság a végzés indokolásában rámutatott, hogy a terhelt kifejezése az emberi méltóság megsértésére nem alkalmas, az általános erkölcsi és közfelfogás alapján objektíve nem csorbítja a becsületet, így nem minősül olyanak, amely elérné a bűncselekményi megállapíthatóság szintjét (3. oldal). Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék a támadott végzésben az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta, lényegét tekintve annak indokai alapján.
- [4] A végzéssel szemben az indítványozó az Abtv. 27. §-ára alapítva terjesztett elő alkotmányjogi panaszt, kérve a Fővárosi Törvényszék 31.Bpkf.9661/2018/2. számú végzése alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó szerint a támadott döntés ellentétes az Alaptörvény II. cikkében rögzített emberi méltósággal, valamint a VI. cikk (1) bekezdésében rögzített jó hírnévhez való joggal, mivel a döntés a véleménynyilvánítási szabadságot helytelen mérlegelés eredményeképp helyezte az alapjogai elé. Álláspontja szerint a terhelt kifejezése a közéleti vitát nem mozdítja elő, célja pusztán a másik ember megalázása, lealacsonyítása.
- [5] Az indítványozó – részletesebb indokolás nélkül – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jog közvetett sérelmére is hivatkozott.
- [6] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [7] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Abtv. 30. § (2) bekezdése szerint döntés közlésének elmaradása esetén az alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló határidő a tudomásszerzéstől vagy az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének bekövetkezésétől számított hatvan nap. A Fővárosi Törvényszék tájékoztatása szerint a jogerős végzést tértivevény nélkül adta ki, így az Alkotmánybíróság az indítvány határidőben érkezettnek fogadta el.
- [8] Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő az Abtv. 27. §-ra alapított alkotmányjogi panaszát.

- [9] 3.2. Az Abtv. 27. § a) pontja értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti. Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése Alaptörvényben biztosított jogoknak minősülnek, ekként azokra (az egyéb feltételek teljesítése esetén) alapítható alkotmányjogi panasz.
- [10] 3.3. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése kimondja, hogy az Alkotmánybírósághoz benyújtott indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, az 52. § (1b) bekezdése pedig felsorolja a határozottság követelményeit az alkotmányjogi panasz esetén. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja értelmében a kérelemnek tartalmaznia kell indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.
- [11] Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése kapcsán az Alkotmánybíróság az alábbiakra mutat rá. Az Alaptörvény értelmében „mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.” A magánélethez, illetve a jó hírnévhez való jog valóban ütközhet a véleménynyilvánítás szabadságával; ilyen esetekben a bíróságoknak, végső soron az Alkotmánybíróságnak kell a kollíziót feloldania.
- [12] Az Abtv. 27. §-a szerinti hatáskörében az Alkotmánybíróságnak ugyanakkor nem az a feladata, hogy absztrakt értelmezést adjon egy egyedi ügyben felmerülő alkotmányjogi kérdésre, hanem hogy határozzon arról, hogy a bírói döntés sértette-e az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát. A támadott bírói döntés az indítványozó által magánvádlóként kezdeményezett büntetőeljárást megszüntette. Az Alaptörvény II. cikke, VI. cikk (1) bekezdése, vagy a XXVIII. cikk (1) bekezdése nem biztosítanak jogot a sértettnek a büntetőeljárás lefolytatására vagy a terhelt büntetőjogi szankcionálására. „A bűncselekmény elkövetése esetén az állami büntető igény érvényesítése és az elkövető megbüntetése ugyanis nem a sértettet, hanem az államot illeti. A büntető igény érvényesítése tehát állami feladat, így sem a sértettnek, sem más harmadik személynek nincs alkotmányos alapjoga a büntető igény érvényesítésének kikényszerítésére és az elkövető megbüntetésére.” {Az Alkotmány hatálya alatti gyakorlatot megerősíti: 3014/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}
- [13] Általánosságban kijelenthető, hogy az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdéséből valóban következik alanyi jogosultság a jó hírnév sérelmével szembeni fellépésre, de arra nem, hogy ez a fellépés a büntetőjog eszköztárszerével történjen. „A sértettnek nincs ugyanis alanyi joga arra, hogy az állam büntető hatalmának gyakorlását kikényszerítse” {3103/2018. (IV. 9.) AB végzés, Indokolás [28]}.
- [14] Az indítvány kizárólag a terhelt által kifejtett vélemény és az indítványozó jó hírnevének sérelme között állít kapcsolatot, arra vonatkozóan nem tartalmaz érveket, hogy a támadott bírói döntés (a becsületsértés vétsége miatti büntetőeljárás megszüntetése) és az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdése között okozati összefüggés lenne.
- [15] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában rögzített követelménynek, ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2019. október 15.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/113/2019.

